

Nr 218.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till statens byggnadsbyrå; given Stockholms slott den 15 mars 1929.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Sven Lübeck.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 15 mars 1929.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Departementschefen, statsrådet Lübeck anför:

Vid anmälan den 4 januari 1929 av frågan om behovet av medel under femte huvudtiteln hemställde jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att i avbidan på särskild proposition till statens byggnadsbyrå för budgetåret 1929/1930 beräkna ett extra anslag av 34,000 kronor. Jag anhåller nu att få återkomma till denna fråga.

Inledningsvis vill jag därvid erinra, att det enligt den för statens byggnadsbyrå gällande, den 26 september 1921 (nr 560) utfärdade instruktionen åligger byggnadsbyrån att i enlighet med instruktionen och övriga av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter uppgöra förslag till fördelning av de medel, som anvisats för beredande av statsunderstöd till främjande av bostadsproduktionen, samt att i övrigt utöva en central ledning över ifrågasvarande understödsverksamhet och handlägga de ärenden, som föranledas

Bilang till riksdagens protokoll 1929. 1 saml. 182 häft. (Nr 218.)

av densamma. De medel, som det sålunda tillkommer byggnadsbyrån att närmast handhava, äro de, som för nyss angivna ändamål årligen ställas till förfogande ur statens bostadslånefond.

*Behov av
anslag.*

Anslag har hittills icke begärts av riksdagen för upprätthållande av byggnadsbyråns ifrågavarande verksamhet. Anledningen härtill har varit den, att enligt riksdagens för varje år lämnade medgivande för ändamålet kunnat disponeras antingen en del av de för året anvisade statsbidragsmedlen eller tillgängliga medel av det på extra stat för år 1922 under femte huvudtiteln till statsbidrag till kommuner med flera för uppförande av vissa bostadsbyggnader anvisade reservationsanslaget att av byggnadsskatt direkt utgå, jämte därunder omförda besparingar. Detta anslag kommer emellertid icke vidare att stå till förfogande för berörda ändamål, därest riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag att — i enlighet med de av sistlidet års riksdag beslutade grunderna för dispositionen av så kallade äldre reservationsanslag — för finansieringen av riksstaten för budgetåret 1929/1930 taga i anspråk den vid budgetårets ingång befintliga reservationen å nyssnämnda anslag.

I skrivelse den 3 november 1928 gjorde *byggnadsbyrån* framställning om beredande av medel för dess fortsatta verksamhet under budgetåret 1929/1930. Byrån beräknade därvid det erforderliga beloppet till 34,000 kronor. I skrivelsen utvecklade byggnadsbyrån, att byråns arbetsuppgifter redan med hänsyn till de lånemedel, som dittills ställts till förfogande, borde sträcka sig utöver utgången av det nu löpande budgetåret. Sålunda syntes en fortlöpande administration av de av 1928 års riksdag för 1929 års byggnadsverksamhet anvisade lånemedlen komma att krävas minst under loppet av hela budgetåret 1929/1930. Därtill komme, att jämlikt gällande bestämmelser (Sv. förf.-saml. 1928 nr 192 § 10) viss kontrollverksamhet skulle utövas över den med statshjälp bedrivna byggnadsverksamheten intill 10 år från det vederbörande byggnader tagits i bruk. Det statliga inseendet över denna kontroll, vilket inseende nu utövades av byggnadsbyrån, syntes liksom övriga byrån åvilande arbetsuppgifter enligt sakens natur ej kunna avvecklas, med mindre närmare förberedelser därför efter verkställd utredning blivit vidtagna.

Emellertid ställde byggnadsbyrån själv frågan rörande omfattningen av dess fortsatta verksamhet i visst beroende av spørsmålet, huruvida medel fortsättningsvis skulle komma att anvisas för lån ur bostadslånefonden i den dittills tillämpade ordningen. I sådant hänseende gjorde byggnadsbyrån samma den 3 november framställning, att för dessa ändamål ett belopp av 4,000,000 kronor måtte ställas till förfogande under budgetåret 1929/1930. Detta belopp ansåg byggnadsbyrån böra anvisas, även om det av särskilda sakkunniga utarbetade, den 15 maj 1928 avgivna förslaget angående ordnandet av viss bostadskredit genom en särskild kreditorganisation skulle framläggas för innevarande riksdag och föranleda positivt beslut. I huvudsaklig överensstämmelse med denna uppfattning har också Kungl. Maj:t, som förut denna dag beslutat till riksdagen avlåta proposition med förslag

rörande dylik kreditorganisation, tillika beslutat begära riksdagens medgivande till disponerande för år 1930 av ytterligare högst 3,000,000 kronor till beredande av lån ur bostadslånefonden.

Vid nu angivna förhållanden synes det mig utan vidare uppenbart, att byggnadsbyråns verksamhet bör fortsätta under nästa budgetår. Då reserverade medel icke vidare stå till förfogande för bestridande av därmed förenade kostnader, torde anslag för ändamålet böra begäras av riksdagen. I överensstämmelse med denna uppfattning övergår jag nu till behandling av frågan om det sålunda erforderliga anslagets storlek.

Såsom förut erinrats, har statens byggnadsbyrå föreslagit, att ifrågasvarande anslag måtte bestämmas till 34,000 kronor. I sin skrivelse i ämnet har byggnadsbyrån till stöd för detta förslag meddelat dels en tablå, utvisande de för de sista fem budgetåren för byråns verksamhet anvisade samt för samma ändamål disponerade beloppen, dels ock en sammanställning över byråns utgifter, fördelade halvårsvis, under budgetåret 1927/1928. Berörda tablå och sammanställning äro av följande utseende.

Departements-
chefen.Anslaget
belopp.

B u d g e t å r	Anvisat belopp, kronor	Disponerat belopp, kronor
1924/1925	50,000 —	42,622 81
1925/1926	50,000 —	41,493 97
1926/1927	45,000 —	44,925 62
1927/1928	45,000 —	40,996 45
1928/1929	40,000 —	

	2:a halvåret 1927 kronor	1:a halvåret 1928 kronor	Summa kronor
Arvoden till ledamöter, sekreterare och biträden..	15,820 —	14,012 —	29,832 —
Tryckningskostnader för blanketter m. m.	207 25	556 78	764 03
Postporton	141 49	161 31	302 80
Telefonavgifter	151 95	146 35	298 30
Hyra jämte värme, belysning och städning	1,800 —	1,800 —	3,600 —
Skrivmaterial	238 41	180 23	418 64
Arvoden för granskning av ritningar	630 —	1,635 —	2,265 —
Övriga utgifter	135 21	335 34	470 55
	19,124 31	18,827 01	37,951 32
Härtill komma kostnaderna för utarbetande och utgivande av en tredje samling typritningar ¹⁾ jämte framställning av ritningskopior	4,793 70	34 02	4,827 72
	23,918 01	18,861 03	42,779 04
Avdragas de genom försäljning av typritningar influtna beloppen	1,140 —	642 59	1,782 59
utgöra alltså kostnaderna för byggnadsbyråns verksamhet under budgetåret 1927/1928	22,778 01	18,218 44	40,996 45

¹⁾ Härför äro enligt Kungl. Maj:ts beslut den 26 mars 1926 särskilda medel anvisade.

Tillika har byggnadsbyrån i sin skrivelse anført, att en viss minskning av arbetsuppgifternas omfattning ägt rum under den senaste tiden, vilket medgivit, att ett av byråns två kvinnliga skrivbiträden ävensom en expeditionsvakt kunnat entledigas från ingången av år 1928. Vidare syntes den minskade arbetsbördan med granskning av ritningar m. m. föranleda, att dithörande kostnader komme att ställa sig lägre under det kommande budgetåret. Kostnader för utarbetande av ytterligare typritningar, vilka kostnader i den återgivna sammanställningen representerade huvudparten av det under hithörande rubrik för andra halvåret 1927 upptagna beloppet av 4,793 kronor 70 öre, syntes icke behöva ifrågakomma.

Med ledning av sålunda lämnade uppgifter har byggnadsbyrån ansett sig kunna beräkna kostnaderna för verksamheten under budgetåret 1929/1930 till följande ungefärliga belopp.

	Kronor.
Arvoden till ledamöter, sekreterare och biträden	26,800
Tryckningskostnader för blanketter m. m.	500
Postporton	300
Telefonavgifter	300
Hyra jämte värme, belysning och städning	3,600
Skrivmaterial	250
Arvoden för granskning av ritningar	2,000
Övriga utgifter	250
Summa kronor	34,000

Statskontoret har i utlåtande den 10 november 1928 förklarat sig icke hava någon erinran mot det av byggnadsbyrån beräknade beloppet. Det ifrågasatta anslaget har statskontoret ansett böra erhålla karaktären av reservationsanslag.

Departements-
chefen. Icke heller från min sida föranleder byggnadsbyråns beräkning av det erforderliga anslagsbeloppet någon erinran, varför jag tillstyrker, att anslag till det begärda beloppet begäres av riksdagen.

Tillräcklig anledning torde icke föreligga att, på sätt statskontoret föreslagit, giva anslaget karaktär av reservationsanslag, utan synes detsamma böra uppföras såsom bestämt anslag.

Under åberopande av vad jag sålunda anført hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till statens byggnadsbyrå för budgetåret 1929/1930
anvisa ett extra anslag av kronor 34,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Erik Swartling.